

НАЧАЛНО УЧИЛИЩЕ " ВАСИЛ ЛЕВСКИ " ГРАД КРИЧИМ, 4220
ОБЩИНА КРИЧИМ, ПЛОВДИВСКА ОБЛАСТ, БУЛ. "ТРАКИЯ" № 1 ТЕЛ: 03145/22-24
e-mail: info-1601401@edu.mon.bg www.nuvlevski.com

УТВЪРЖДАВАМ:.....
/Сюзан Моллаюсеин/
Директор на НУ „Васил Левски” - град Кричим

МЕХАНИЗЪМ

за противодействие на тормоза и
насилието през учебната

2025/2026 година

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Механизмът за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в НУ „Васил Левски” – град Кричим е разработен в съответствие с утвърдения със Заповед РД09-5906/28.12.2017г. на министъра на образованието и науката Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и Алгоритъм за прилагане на Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

2. Въвеждането на механизъм за противодействие на тормоза се налага от разбирането, че реален напредък в справянето с насилието и тормоза може да бъде постигнат само в резултат на прилагането на последователна и целенасочена политика, която се споделя и изпълнява от всички участници в образователния процес.

II. ЦЕЛИ

1. Въвеждане на превантивни мерки за ефективното противодействие на тормоза в училището. Синхронизиране на действията на педагогически и непедагогически персонал, чрез създаване на правила с предписания за действие при установяване на прояви на тормоз.

2. Формиране на знания и личностни умения у учениците за активно взаимодействие със заобикалящата среда, изграждане на социална култура на поведение и взаимоотношения.

3. Повишена чувствителността към проявите на насилие и тормоз, създаване атмосфера на доверие, в която учениците свободно да говорят по темата, да разпознават признаците на тормоз, да търсят помощ, да се включват в инициативи недопускащи тормоза в училище.

4. Привличане на всички органи на общността – семейство, местна власт, специализирани служби, имащи пряко отношение към обучението, възпитанието и развитието на децата.

III. ПРЕВАНТИВНИ МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА НАСИЛИЕТО И ТОРМОЗА В УЧИЛИЩЕ

1. Запознаване с утвърдения със Заповед РД09-5906/28.12.2017г. на министъра на образованието и науката Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и Алгоритъм за прилагане на механизма.

2. Извършване оценка на тормоза в началото учебната година чрез въпросник, проведен от класните ръководители и обработен от Координационния съвет.

3. На всички нива защита и отстояване на човешките права и проява на междуетническа толерантност.

4. Провеждане на дейностите и мероприятията, заложи в План за превенция и интервенция на насилието и тормоза, изготвен и реализиран от координационния съвет.

IV. НАЧИНИ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА УЧИЛИЩНИЯ ТОРМОЗ МЕЖДУ УЧЕНИЦИТЕ В УЧИЛИЩЕТО

1. Създаване на координационен съвет, който да отговаря за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с насилието и тормоза. Председател: Елена Цветкова – ЗДУД и членове: Мария Кръстева – старши учител, Снежана Бубарова – педагогически съветник, Стоилка Калинова – старши учител, Къймет Тефикова – родител.

2. Оценка и анализ на ситуацията и планиране на дейности за изграждане на сигурна образователна среда.

3. Планиране на дейности на равнище училище и на равнище клас. На всяко едно от тези равнища се осъществяват дейности по превенция и интервенция.

3.1. Дейности по превенция

3.1.1. Дейности по превенция на равнище училище

- Създаване и актуализиране на етичен кодекс на училищната общност.
- Създаване на единни училищни правила – изработване на правила на поведение и ценности от всеки клас и обобщаване на правилата на ниво институция и вписване в Правилника за дейността на училището.
 - Запознаване на цялата училищна общност с определението, проявлението и последиците от насилието и тормоза.
 - Подобряване на системата от дежурства с оглед недопускане на насилие и тормоз в училището.
 - Повишаване квалификацията на педагогическия персонал за превенция и справяне с насилието и тормоза. Осигуряване на материали по темата за насилието и тормоза в училище.
 - Информиране и актуализиране на информацията за наличните ресурси в общността.

3.1.2. Дейности по превенция на равнище група/клас

- Създаване на правила на поведение и ценности на класа.
- Обучителни дейности и работа с класа, в които водеща роля има учителят/класният ръководител. Прилагане на всички форми на групова работа, дискусии, решаване на казуси, ролеви игри, споделяне на опит, като се използват възможностите на учебната програма, вкл. теми от глобалното, гражданското, екологичното, здравното, интеркултурното образование, часа на класа, различни извънкласни и извънучилищни дейности.
 - Създаване на пространство, в което да се говори открито за насилието и тормоза и се работи за формирането у учениците на нагласи и социални умения за здравословно и ненасилствено общуване, емпатия, толерантност и уважение към различията, решаване на конфликти и др.
 - Използване на подход, ориентиран към децата, на подхода за работа с връстници, осигуряване условия за участие на децата и учениците, които да станат естествените помощници при реализиране на дейностите по превенция.
 - Провеждане на тематични родителски срещи.

3.2. Дейности по интервенция

3.2.1. Дейности по интервенция на равнище училище

- Водене на дневник със случаи и процедури за управление на информация за установен училищен тормоз между ученици в НУ „В. Левски“ – град Кричим, в който се документират ситуациите, съответстващи на второ и трето ниво според класификация на формите на насилие и тормоз /Приложение 1 от Механизъм/, при които е необходима и намесата на координационния съвет.

- Инициране на работа по случай и насочване на случая към други служби. При случаи от трето ниво, както и по преценка при случаи от второ ниво, незабавно се уведомява Дирекция „Социално подпомагане“ (Отдел „Закрила на детето“) и/или полицията.

- Всеки учител или служител, станал свидетел на ситуация на тормоз или за която е получил сигнал е длъжен да прекрати ситуацията. Всеки служител в училището е длъжен при установяване на случай на насилие и тормоз незабавно да уведоми директора на институцията.

3.2.1. Дейности по интервенция на равнище група/клас

- Обсъждане между децата и/учениците и учителя на групата/класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем, влиянието върху всички свидетели, последствията, както и възможните решения.

- Съвместни действия между класен ръководител или учител и педагогически съветник и включване на външни специалисти.

- Използване на посредник при разрешаване на конфликта.

- Провеждане на тематична родителска среща.

4. Работа с родители

- Партньорство с родителите за съдействие по превенция на насилието и тормоза: провеждане на тематична родителска среща за запознаване с цялостната политика, представяне на основните моменти в механизма; покана към родители да представят своите професии с цел да се направи видима връзката между образованието и приложението му в живота; идентифициране на родители, които могат да бъдат посредници за осъществяване на връзка между училището и други организации и институции.

- Партньорство с родителите в случаи на интервенция: във всички случаи е необходимо родителите на участващите в ситуацията на насилие или тормоз деца и ученици да бъдат уведомени за случилото се, както и за предприетите от институцията действия за разрешаване на ситуацията.

V. ПРОЦЕДУРИ И АЛГОРИТЪМ ПРИ УСТАНОВЕН УЧИЛИЩЕН ТОРМОЗ МЕЖДУ УЧЕНИЦИТЕ В УЧИЛИЩЕТО

При насилие и тормоз се предприемат действията, разписани в класификация на формите на насилие и тормоз и предприемане на съответни действия от Приложение 1 на Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

VI. ДЕЙСТВИЯ ПРИ РАЗРЕШАВАНЕ НА УСТАНОВЕН УЧИЛИЩЕН ТОРМОЗ МЕЖДУ УЧЕНИЦИТЕ

Правилна преценка на ситуацията – да се разграничат случаите, в които не се касае за тормоз, а само за игра или приятелско премерване на силите между учениците.

Необходимо е да се наблюдава поведението на децата, включително и на тези, които само присъстват без активно да участват. По-голямата част от ситуациите на тормоз следва да бъдат овладени от учителите, а някои и от самите деца. С цел предотвратяване на ситуации на тормоз в училище и даване на ясно послание, че такова поведение няма да бъде толерирано, да се приемат следните стъпки:

Първа стъпка: Прекратяване на ситуация на тормоз:

➤ Задължение на служител е да се намеси, за да прекрати ситуация на тормоз, на която е станал свидетел.

➤ В случай на физически тормоз учениците трябва да бъдат разделени, да се прекрати физическият контакт между тях незабавно и да се уведоми класния ръководител.

➤ Не трябва веднага да се разпитва за случилото се, да се обсъждат причините за насилието или да се изяснява ситуацията. Това трябва да се случи на по-късен етап.

➤ Задължително е учителят ясно да обяви пред всички, че това е насилие и такова поведение е недопустимо в училище.

Втора стъпка: Реакции спрямо детето, което е упражнило тормоз:

➤ Когато става въпрос за първа проява, която не е тежка по отношение на нанесената вреда, може да се приложи подходът за възстановяване на щетата. Той се прилага от класния ръководител, педагогическия съветник. Задължително се провежда разговор с ученика. Важно е учителят със спокоен и умерен тон, както и с държанието си, да покаже ясно, че проблемът е в начина на поведение, а не в личността на самия ученик и че се действа с оглед отново да се възстановят ценностите, към които училището се придържа, а не за да бъде наказан.

➤ Нужно е класният ръководител да изслуша детето. Не е желателно детето да се изслушва съвместно с потърпевшото дете. След изясняване на ситуацията и постигане на договорка, класният ръководител за определен период от време проследява поведението на децата и взаимоотношенията им. Класният ръководител може да потърси съдействие от другите учители, преподаващи в съответния клас и от педагогическия съветник.

Трета стъпка: Реакции спрямо дете, което е обект на тормоз:

➤ Класният ръководител провежда разговор с детето, по възможност още същия ден, за да разбере какво точно се е случило.

➤ Подчертава се поверителността на разговора, като се изяснява кои ще бъдат уведомени за случилото се.

➤ Класният ръководител наблюдава детето в следващите дни, за да се увери как се чувства и при необходимост отново разговаря с него.

➤ Работата с деца, които са обект на тормоз, е насочена към формиране у тях на умения за справяне с подобно поведение.

➤ По преценка от класния ръководител или по желание на детето може да се заяви консултация с педагогическия съветник.

Четвърта стъпка: Реакции спрямо наблюдателите:

➤ Класният ръководител изтъква тези, които са се намесили в защита ценностите на училището. На останалите се споделя очакването да направят същото, ако се случи в бъдеще.

➤ Насърчават се учениците да отговарят на насилието с думи, да търсят помощ и съобщават за случая, както и за грижа спрямо тормозеното дете.

VII. УЧИЛИЩНА СИСТЕМА ЗА НАСОЧВАНЕ КЪМ ДРУГИ ИНСТИТУЦИИ

1. Случаите на тормоз между учениците се вписват в Дневник със случаи и процедури, който се съхранява в кабинета на педагогическия съветник. В него се документират ситуациите, съответстващи на нива две и три според класификация (Приложение 1 от Механизъм), при които е необходима и намесата на координационния съвет. Дневникът съдържа следната информация: дата; група/клас, вид насилие/тормоз, предприети мерки и процедури, подпис на служителя.

Дневникът със случаи и процедури за управление на информация за установен училищен тормоз между ученици в НУ „В. Левски“ се създава за целите на анализа и планирането на цялостна политика за превенция и интервенция на насилието и тормоза - да се проследи ситуацията - какво се е случило, кога, кои са участниците; кой служител е регистрирал ситуацията; предприети действия; кои отговорни участници са информирани (институции, органи, родители); как е приключила ситуацията или на какъв етап е и какво предстои.

2. Всяка ситуация на тормоз се регистрира и описва от учителя, който я е наблюдавал с цел да се проследи развитието на случая във времето и да се планира подходяща интервенция.

3. На базата на вписаните ситуации, координационният екип извършва оценка на риска от продължаване на насилието и тормоза. От анализа координационният съвет дава становище за индивидуална работа по случай с дете, което се намира в ситуация на риск по смисъла на Закона за закрила на детето и ЗПУО, предлага мерки и конкретни интервенции, които могат да бъдат индивидуална, групова работа и др. Координационният съвет дава становище и насочва ученика към допълнителна подкрепа за личностно развитие на дете в риск

4. В случаите, при които поведението на детето се отличава с изразени агресивни прояви, снижен контрол върху гнева, склонност да разрешава конфликтни ситуации с насилие се търси съдействие от страна на отдел „Закрила на детето“ към дирекция „Социално подпомагане“, местната комисия за БППМН, полицията и всички останали участници в мултидисциплинарния екип по силата на координационния механизъм.

Координационен съвет в състав:

Председател:

Елена Цветкова-ЗДУД

Членове:

1. Мария Кръстева-старши учител,
2. Снежана Бубарова-педагог. съветник
3. Стоилка Калинова-старши учител
4. Къймет Тефикова -родител